

12 בנובמבר 2024 ; י"א בחשוון תשפ"ה

לכבוד,

חה"כ בנימין נתניהו
ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
ירושלים

שלום רב,

הנדון: הצהרותיך בדבר פיטורי היועצת המשפטית לממשלה

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדות לפנות אלייך כלהלן:

1. עניינה של פנייה זו הינה **איומיו של חה"כ בנימין נתניהו** (להלן: "רה"מ נתניהו") **לפטר את היועצת המשפטית לממשלה**.

2. בדיון שהתקיים ביום 4.11.2024, שעסק באופן מינוי נציב שירות המדינה, רה"מ נתניהו, יחד עם שרי הממשלה, הטיחו האשמות קשות והעלו טענות נוקבות על רקע החלטותיה של היועצת המשפטית לממשלה והמדיניות שהיא מקדמת.¹ לטענתם, היועצת המשפטית לממשלה מקשה על תפקודה של הממשלה ומעכבת את מימוש מדיניותה.²

3. במהלך הדיון, ולאחר קריאתו של שר התקשורת שלמה קרעי לפטר את היועצת המשפטית לממשלה בישיבת הממשלה, **רה"מ נתניהו ביקש משר המשפטים לוינגבש "פתרון" עבור היועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב-מיארה, אשר לדבריו נוקטת עמדה "לעומתית" כלפי עמדת הממשלה**.³

4. שעות לאחר הישיבה, רה"מ נתניהו מסר הודעה לפיה הוא "מקפיד על הסדר ניגוד העניינים שחל עליו".⁴

5. כידוע, נוכח התיקים הפליליים המתנהלים כנגד רה"מ נתניהו, הסדר ניגוד העניינים שחל עליו כולל גם איסור לעסוק בעניינים הקשורים למערכת המשפט ואכיפת החוק. משכך, קל וחומר כי מכוח ההסדר, **חל איסור על רה"מ נתניהו לפעול כנגד היועצת המשפטית לממשלה באופן ישיר, ובוודאי שלא להביא לפיטוריה**.

6. סיבה נוספת לכך שעל רה"מ נתניהו להימנע מכל עיסוק בכהונתה של היועצת המשפטית לממשלה, היא מכיוון שהיועצת המשפטית לממשלה מהווה גורם **שעשוי להיות מוסמך להצהיר על נבצרות זמנית של ראש הממשלה**. כך נקבע לעניין זה בבג"ץ 3056/20 התנועה לאיכות השלטון נ' היועץ המשפטי לממשלה (נבו) (25.3.2021):

"יחד עם זאת דומה כי לא יהיה מי שיחלוק שהסמכות לקבוע את הסדר ניגוד

¹ שירית אביטן כהן "נתניהו נגד היועמ"שית בישיבת הממשלה: "היא לעומתית לנו" ישראל היום (4.11.2024) <https://www.israelhayom.co.il/news/politics/article/16718100>

ש.ם.²

³ איתמר אייכנר "נתניהו נגד היוע"מ שית: היא לעומתית לנו, מבקש מהשר לוינגבש הצעה איך לפתור" Ynet (4.11.2024) <https://www.ynet.co.il/news/article/syrgcmlzje>

ש.ם.⁴

העניינים שבפנינו – **נתונה בידי היועץ המשפטי לממשלה** ולו כדי למנוע כניסה של רה"מ למצב של נבצרות על פי סעיף 20 לחוק-יסוד: הממשלה. הכרזה כזו על נבצרות (כמו הסמכות להגיש כתב אישום כנגד ראש ממשלה מכוח סעיף 17(ג) לחוק-יסוד: הממשלה) – **מסורה בלעדית בידי היועמ"ש** (שם, בפס' 3 לפסק דינו של המשנה לנשיאה (כתוארו אז) ח' מלצר).

7. על אף ההודעה שנמסרה מטעמו, נראה שרה"מ נתניהו מפר את הסכם ניגוד העניינים ומנסה להתערב במעמדה של היועצת המשפטית לממשלה, באופן שמחריף את ניגוד העניינים שרה"מ נתניהו כבר שרוי בו.

8. התבטאויותיו של רה"מ נתניהו כנגד היועצת המשפטית לממשלה, מגיעות לאחר מהלכים נוספים כנגד מערך הייעוץ המשפטי בכלל, מהלכים שמטרתם להחליש את מעמדם של שומרי הסף ולהביא להחלפה של כל מי שפועל למען השמירה על האינטרס הציבורי ומתנגד למדיניות לא חוקית שמנסים לקדם הממשלה והשרים.

9. כך, בשבועות האחרונים, ועל רקע חיכוכים רבים בין מערך הייעוץ המשפטי במשרדים השונים והיועצת המשפטית לממשלה לבין רה"מ נתניהו, מקודמת הצעת החלטת ממשלה (להלן: "הצעת החלטה"), לפיה יועץ משפטי במשרד ממשלתי שישלים תקופת כהונה בת שבע שנים – יסיים את העסקתו עד ה-31.12.2024⁵.

10. נדגיש, כי מערך הייעוץ המשפטי בכלל והיועצת המשפטית לממשלה בפרט, מהווים כ"שומר סף" חשוב והכרחי במדינה דמוקרטית. מזה עשרות שנים שהפסיקה חוזרת על העיקרון לפיו היועצת המשפטית לממשלה, וכך גם חוות דעותיה על פעולות הממשלה, משקפות את הדין ושומרות על כללי המנהל התקין:

"נחזור למושכלות ראשונים – היועצת המשפטית לממשלה היא הפרשנית המוסמכת של הדין כלפי הרשות המבצעת. כל עוד לא פסק בית המשפט אחרת, פירושה את הדין משקף את המצב המשפטי – הקיים והמצוי – **ופירושה זה מחייב את הרשות המבצעת**. עמדה זו יצוקה בעשרות שנות פסיקותיו של בית משפט זה" (בג"ץ 6198/23 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שר הביטחון (נבו) (25.6.2024)).

11. יפים לעניין זה גם דבריו של פרופ' יצחק זמיר:

"מקובל לומר כי חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה בשאלה משפטית מחייבת כל רשות מינהלית הפועלת בשם המדינה, לרבות הממשלה, לפעול על פי חוות הדעת, אף אם היא נוגדת את עמדת הרשות... חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה היא חוות דעת מוסמכת, אפשר לומר שהיא חוות דעת רשמית, ולכן היא נחשבת חוות דעת המציגה את המצב המשפטי הנכון. כלומר, גם אם קיימת חוות דעת אחרת, של הממשלה או של שר או של יועץ משפטי בגוף ציבורי או של עורך דין פרטי, חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה נחשבת חוות הדעת הנכונה" (יצחק זמיר הסמכות המנהלית כרך ד – סדרי הביקורת המשפטית 2409 (2017)).

12. במקום שהממשלה והעומד בראשה, יפעלו בהתאם לחוות הדעת של היועצת המשפטית לממשלה – הם ממשיכים להשתלח בשומרת הסף המרכזית של המדינה ולפעול באופן המחליש את מערכת המשפט.

13. דווקא בעת הזו, בעיצומה של מלחמה, כאשר המדינה זקוקה ליציבות שלטונית ולחיזוק מוסדות השלטון, בוחר רה"מ נתניהו להמשיך במסע ההכפשה כנגד היועצת המשפטית לממשלה שפועלת בנחישות למען

⁵ צבי זרחיה "נתניהו רוצה להיפטר מהיועמ"שים הוותיקים במשרדי הממשלה: יחיבו לפרוש תוך חודשיים" באתר כלכליסט (28.10.24) https://www.calcalist.co.il/local_news/article/byo28yplyl

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

שמירת החוק והאינטרס הציבורי.

14. התבטאויותיו של רה"מ נתניהו ביחס ליועצת המשפטית לממשלה, מהוות ראייה נוספת לכך שרה"מ נתניהו הנאשם בפלילים פועל בניגוד עניינים אישי ומנסה לפגוע בכל גורם המביע דעה מנוגדת לדעותיו. פעולותיו מהוות, אם כן, המשך ישיר למגמה המסוכנת של החלשת מערכות אכיפת החוק.
15. לפיכך, נבקשך לחדול לאלתר מכל מהלך שיש בו כדי לסיים את תפקידה, לפטר או להדיח את היועצת המשפטית לממשלה, נוכח חשיבות תפקידה במדינת ישראל הדמוקרטית ובשל היותה גורם הכרחי וחשוב במערכת המשפט ואכיפת החוק, ונוכח הסדר ניגוד העניינים החל בעניינדך.
16. לנוכח חשיבותו הציבורית של העניין, נודה לתגובתך בהקדם.

בכבוד רב,

אפרת צפריר
רכזת מחלקת ליטיגציה

רותם בבלי-זביר, עו"ד
ראש מחלקת ליטיגציה

העתק:

עו"ד גלי בהרב-מיארה,

היועצת המשפטית לממשלה